

**ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น**

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ และ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงออกข้อกำหนด ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“สมาชิกสภาท้องถิ่น” หมายความว่า สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเมืองพัทยา สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า คณะผู้บริหารท้องถิ่น

“หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ปลัดกรุงเทพมหานคร ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือหัวหน้าพนักงานหรือหัวหน้าข้าราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“นายอำเภอ” หมายความว่า รวมถึง ผู้อำนวยการเขตและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนั้น

“การลงคะแนนเสียง” หมายความว่า การลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

“วันลงคะแนนเสียง” หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

“หน่วยลงคะแนนเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเสียง

“ที่ลงคะแนนเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเสียง

“บัตรลงคะแนนเสียง” หมายความว่า บัตรลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

“หีบบัตรลงคะแนนเสียง” หมายความว่า รวมถึง สิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรลงคะแนนเสียง

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความว่า รวมถึง เขตและกิ่งอำเภอ

“ตำบล” หมายความว่า รวมถึง แขวง

“ศาลากลางจังหวัด” หมายความว่า รวมถึง ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่า รวมถึง ที่ว่าการกิ่งอำเภอและสำนักงานเขต

“สำนักงานเทศบาล” หมายความว่า รวมถึง ศาลาว่าการเมืองพัทยา

ส่วนที่ ๑

การดำเนินการจัดให้มีการลงคะแนนเสียง

ข้อ ๔ ในการดำเนินการเพื่อจัดให้มีการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและหรือหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนคณะกรรมการการเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดนี้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง กรณีกรุงเทพมหานครและองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้นายอำเภอดำเนินการแทนหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นได้

ข้อ ๕ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้รับคำร้องและคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ถ้าหากมีจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ให้จัดทำประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียงไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี ตามแบบ ถ.ถ. ๑ และให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นนำไปปิดประกาศพร้อมคำร้องและคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ถ้าหากมีไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน เขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร และที่ลงคะแนนเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันลงคะแนนเสียง ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการลงคะแนนเสียงนั้น

ส่วนที่ ๒

หน่วยลงคะแนนเสียง และที่ลงคะแนนเสียง

ตอนที่ ๑

หน่วยลงคะแนนเสียง

ข้อ ๖ เมื่อได้ประกาศให้มีการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแจ้งหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นจัดทำร่างประกาศกำหนดหน่วยลงคะแนนเสียงตามแบบ ถ.ถ. ๒ เสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อพิจารณาประกาศกำหนดหน่วยลงคะแนนเสียงที่จะพึงมีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันลงคะแนนเสียงและให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนดหน่วยลงคะแนนเสียงซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงทราบก่อนวันลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ สถานที่เช่นเดียวกับข้อ ๕

ข้อ ๗ การกำหนดหน่วยลงคะแนนเสียงที่จะพึงมีในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้คำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้หมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยลงคะแนนเสียง เว้นแต่กรณีที่มีผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงจำนวนน้อยจะรวมหมู่บ้านที่ติดกันตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยลงคะแนนเสียงเดียวกันก็ได้ สำหรับในเขตเทศบาลหรือในเขตกรุงเทพมหานครหรือในเขตชุมชนหนาแน่น อาจกำหนดให้ใช้แนวถนน ตรอกหรือซอย คลองหรือแม่น้ำ เป็นเขตของหน่วยลงคะแนนเสียงก็ได้

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงหน่วยละแปดร้อยคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง จะกำหนดหน่วยเพิ่มเติมขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

ตอนที่ ๒

ที่ลงคะแนนเสียง

ข้อ ๘ ให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนดที่ลงคะแนนเสียงของแต่ละหน่วยลงคะแนนเสียงก่อนวันลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน และที่ลงคะแนนเสียงต้องเป็นสถานที่ซึ่งประชาชนเข้าออกได้ง่ายมีความเหมาะสมและมีขนาดพอสมควรที่จะทำการลงคะแนนเสียงได้สะดวกเพื่อให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงไปใช้สิทธิและตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงได้ง่ายการเปลี่ยนแปลงที่ลงคะแนนเสียงให้กระทำก่อนวันลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าห้าวันตามแบบ ถ.ถ. ๓ เว้นแต่กรณีฉุกเฉินจะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันลงคะแนนเสียงน้อยกว่าห้าวันก็ได้ และให้นำความในข้อ ๖ มาบังคับใช้กับการประกาศกำหนดที่ลงคะแนนเสียงและการเปลี่ยนแปลงที่ลงคะแนนเสียงโดยอนุโลม

ข้อ ๙ คูหาลงคะแนนสำหรับที่ลงคะแนนเสียงหนึ่งให้มีจำนวนห้าคูหาเป็นอย่างน้อย

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอำนาจการ กำกับดูแลการลงคะแนนเสียงตามข้อกำหนดนี้ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียง

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้งผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงในหน่วยลงคะแนนเสียงนั้น เป็นคณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงจำนวนห้าคน ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอีกสี่คน ตามแบบ ถ.ถ. ๔ แล้วให้ปิดประกาศ ณ ที่ทำการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและที่ลงคะแนนเสียงหรือที่ว่าการอำเภอ และแจ้งให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งทราบโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงด้วยหนึ่งคน เว้นแต่กรณีที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือน ข้าราชการทหาร หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือสมาชิกกองอาสารักษาคินแดน เป็นกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้

ถ้าในวันลงคะแนนเสียงกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบห้าคน ให้กรรมการที่เหลืออยู่แต่งตั้งผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงในหน่วยลงคะแนนเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงจนครบห้าคน

กรณีประธานกรรมการไม่มาปฏิบัติหน้าที่หรือไม่อยู่ในที่ลงคะแนนเสียงหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าประธานกรรมการจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงมีหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และตามข้อกำหนดนี้

ส่วนที่ ๔

ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง

ตอนที่ ๑

ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง

ข้อ ๑๓ ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕

ตอนที่ ๒

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง

ข้อ ๑๔ เมื่อมีประกาศให้มีการลงคะแนนเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงแต่ละหน่วยลงคะแนนเสียงที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนแปดชุด และให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นนำไปปิดประกาศไว้ ณ สถานที่ตามข้อ ๕ ไม่น้อยกว่าสี่สิบวันก่อนวันลงคะแนนเสียง

ข้อ ๑๕ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังนี้

(๑) ชื่อตัว ชื่อสกุล

(๒) เลขประจำตัวประชาชน

(๓) เพศ

(๔) วัน เดือน ปีเกิด

(๕) ที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้าน

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงให้ใช้ตามแบบ ถ.ถ. ๕

ส่วนที่ ๕

การขอเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียง

ข้อ ๑๖ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่งตั้งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับคำร้องขอเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงหรือถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียงตามแบบ ถ.ถ. ๖

ส่วนที่ ๖

บัตรลงคะแนนเสียง และหีบบัตรลงคะแนนเสียง

ตอนที่ ๑

บัตรลงคะแนนเสียง

ข้อ ๑๗ บัตรลงคะแนนเสียงให้มีข้อความ “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” และให้มีช่องทำเครื่องหมายด้วย

ลักษณะและขนาดของบัตรลงคะแนนเสียงให้เป็นไปตามแบบท้ายข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

ตอนที่ ๒

หีบบัตรลงคะแนนเสียง

ข้อ ๑๘ หีบบัตรลงคะแนนเสียง ให้ทำด้วยโลหะหรือวัสดุอื่นที่มีความมั่นคงแข็งแรง มีฝาและมีที่ใส่กุญแจหรืออุปกรณ์อื่นแทนกุญแจ ด้านหน้าให้มีวัสดุโปร่งใสสามารถมองเห็นภายในหีบบัตรลงคะแนนเสียงได้ และที่ฝามีช่องใส่บัตรลงคะแนนเสียง

ลักษณะและขนาดของหีบบัตรลงคะแนนเสียงให้เป็นไปตามแบบท้ายข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

ตอนที่ ๓

การดำเนินงานก่อนวันลงคะแนนเสียง

ข้อ ๑๙ ให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี จัดเตรียมหีบบัตรลงคะแนนเสียง บัตรลงคะแนนเสียง บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง แบบพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียงของแต่ละหน่วยลงคะแนนเสียงไว้ให้พร้อมก่อนวันลงคะแนนเสียง

ตอนที่ ๔

การดำเนินงานในวันลงคะแนนเสียง

ข้อ ๒๐ ในวันลงคะแนนเสียง ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงและผู้ที่ได้รับแต่งตั้งหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการลงคะแนนเสียง นำหีบบัตรลงคะแนนเสียง บัตรลงคะแนนเสียง บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง แบบพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียงไปถึงที่ลงคะแนนเสียงก่อนเวลาประมาณ ๐๗.๐๐ นาฬิกา

ก่อนเปิดให้มีการลงคะแนนเสียงให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงนับจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงทั้งหมดของหน่วยลงคะแนนเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรทั้งหมดในที่ลงคะแนนเสียงไว้ในที่เปิดเผยตามแบบ ถ.ถ. ๕

เมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนเสียงให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงปิดหีบบัตรลงคะแนนเสียงในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงซึ่งอยู่ ณ ที่ลงคะแนนเสียงนั้นเห็นว่า เป็นหีบเปล่าแล้วปิดหีบบัตรลงคะแนนเสียงและให้ทำการบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่ลงคะแนนเสียงในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้ลงคะแนนเสียงอยู่ในขณะนั้นก็ให้บันทึกไว้ด้วย

ข้อ ๒๑ คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงต้องจัดแบ่งหน้าที่กัน ดังต่อไปนี้

(๑) หน้าที่จัดระเบียบและรักษาความสงบเรียบร้อยในที่ลงคะแนนเสียง ได้แก่ การจัดระเบียบควบคุมดูแล และให้ความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการที่มาแสดงตนใช้สิทธิลงคะแนนเพื่อให้การดำเนินการลงคะแนนเสียงเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นระเบียบ

(๒) หน้าที่ตรวจบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง ได้แก่ การตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง อ่านชื่อและที่อยู่ การลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตร และให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง

(๓) หน้าที่มอบบัตรลงคะแนนเสียง ได้แก่ การมอบบัตรลงคะแนนเสียงให้แก่ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง จัดให้มีการลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงและลงลายมือชื่อตนเองไว้ที่ต้นขั้วบัตรลงคะแนนเสียง

(๔) หน้าที่ควบคุมดูแลคูหาลงคะแนนเสียง ได้แก่ การจัดระเบียบในการเข้าไปลงคะแนนเสียงในคูหาลงคะแนนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต และเที่ยงธรรม

(๕) หน้าที่ควบคุมหีบบัตรลงคะแนนเสียง ได้แก่ การควบคุมดูแลหีบบัตรลงคะแนนเสียงและอำนวยความสะดวกการหย่อนบัตรลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง

ส่วนที่ ๕

การลงคะแนนเสียง

ข้อ ๒๒ ให้เปิดการลงคะแนนเสียงตั้งแต่วันที่ ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา

ข้อ ๒๓ เมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนเสียง ให้ประธานกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงประกาศเปิดการลงคะแนนเสียง

ข้อ ๒๔ ให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงแสดงตนต่อกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นของทางราชการที่กำหนดไว้ตามข้อกำหนดไว้ตามข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๕๑ และข้อ ๕๒ โดยอนุโลม

เมื่อคณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงแล้วให้อ่านชื่อและที่อยู่ของผู้ขึ้นดั่งๆ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วงให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง โดยให้จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตรและให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงไว้เป็นหลักฐานแล้วให้กรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงมอบบัตรลงคะแนนเสียงให้แก่ผู้ขึ้น

ข้อ ๒๕ เมื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงได้รับบัตรลงคะแนนเสียงแล้วให้ไปยังคูหาลงคะแนนเพื่อทำเครื่องหมายกากบาท (เช่น X) ลงในช่องทำเครื่องหมาย “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” และนำบัตรลงคะแนนเสียงที่พับเรียบร้อยแล้วหย่อนลงในหีบบัตรลงคะแนนเสียงต่อหน้ากรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียง

ส่วนที่ ๑๐

การดำเนินงานหลังปิดการลงคะแนนเสียง

ข้อ ๒๖ เมื่อถึงเวลาปิดการลงคะแนนเสียงให้ประธานกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงประกาศปิดการลงคะแนนเสียงและงดจ่ายบัตรลงคะแนนเสียง

กรณีที่มีผู้มาแสดงตนขอใช้สิทธิลงคะแนนเสียงต่อคณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงภายในกำหนดเวลาการลงคะแนนเสียงแล้วยังไม่ได้รับบัตรลงคะแนนเสียงและยังเหลืออยู่ในที่ลงคะแนนเสียงให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงจ่ายบัตรลงคะแนนเสียงให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้นเพื่อทำการลงคะแนนเสียงจนเสร็จสิ้น

ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงทำเครื่องหมายโดยใช้โลหะแหลมหรือวัตถุอื่นใดเจาะบัตรลงคะแนนเสียงที่เหลือทุกฉบับให้ทะลุจนไม่สามารถนำไปใช้ลงคะแนนเสียงได้แล้วใช้เชือกหรือวัสดุรวมกันไว้และประจำครั้งทับปมเชือกหรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดที่สามารถป้องกันมิให้ใช้บัตรลงคะแนนเสียงไปใช้ลงคะแนนได้

ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงนำบัตรลงคะแนนเสียงที่เหลือทั้งหมดมานับ ให้ทราบจำนวนและให้จัดทำรายงานเกี่ยวกับจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงที่รับมาทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตน จำนวนบัตรที่มีผู้ลงคะแนนเสียงและจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงที่เหลือ จำนวน ๒ ชุด ตามแบบ ถ.ถ. ๑๐ โดยให้กรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกคนลงลายมือชื่อไว้และปิดประกาศให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงซึ่งอยู่บริเวณที่ลงคะแนนเสียงทราบ จำนวน ๑ ชุด

ส่วนที่ ๑๑

การนับคะแนนเสียง

ข้อ ๒๓ การนับคะแนนเสียงให้กระทำ ณ ที่ลงคะแนนเสียงของแต่ละหน่วยลงคะแนนเสียงเมื่อปิดการลงคะแนนเสียง ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงเปิดหีบบัตรลงคะแนนเสียงออกเพื่อนับคะแนนทันที การเปิดหีบบัตรลงคะแนนเสียงและนับคะแนนนี้ต้องกระทำโดยเปิดเผยจะเลื่อนหรือประวิงเวลาไม่ได้

ข้อ ๒๔ ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงแบ่งหน้าที่ในการนับคะแนนเสียงดังนี้

คนที่ ๑ มีหน้าที่หีบบัตรลงคะแนนเสียงที่ละฉบับ คลี่บัตรลงคะแนนเสียงแล้วส่งให้กับคนที่ ๒ โดยมีให้เทบัตรลงคะแนนเสียงออกจากหีบบัตรลงคะแนนเสียง

คนที่ ๒ มีหน้าที่ขานบัตรลงคะแนนเสียง (๑) ถ้าเป็นบัตรดีให้อ่านว่า “บัตรดี” และขานด้วยว่า “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” พร้อมทั้งชูบัตรลงคะแนนเสียงโดยเปิดเผยให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณที่ลงคะแนนเสียงได้เห็นด้วย (๒) ถ้าเป็นบัตรเสียตามข้อ ๑๑ ให้อ่านว่า “บัตรเสีย” พร้อมทั้งชูบัตรลงคะแนนเสียงโดยเปิดเผยให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณที่ลงคะแนนเสียงได้เห็นด้วยและให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงสลักหลังบัตรว่า “เสีย” พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามวงเล็บใดตามข้อ ๑๑ และลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสองคน

คนที่ ๓ มีหน้าที่รับบัตรลงคะแนนเสียงที่ผ่านการวินิจฉัยและอ่านแล้ว ใส่งานภาชนะที่เตรียมไว้โดยแยกเป็นภาชนะสำหรับใส่บัตรดีเห็นด้วยหนึ่งใบ บัตรดีไม่เห็นด้วยหนึ่งใบ และใส่บัตรเสียหนึ่งใบ เมื่อเสร็จสิ้นการนับบัตรลงคะแนนเสียงแล้วให้แยกบัตรลงคะแนนเสียงแต่ละประเภทใส่งงวศุไสพร้อมทั้งเขียนจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงที่อยู่ในงวศุไสด้วย

คนที่ ๔ มีหน้าที่จัดคะแนนลงในแบบจัดคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๑) โดยปรับปรุงขนาดของแบบให้มีความเหมาะสมและนำไปติดไว้บนกระดานหรือผนังอาคารเพื่อแสดงให้บุคคลทั่วไปที่อยู่ในบริเวณที่ลงคะแนนเสียงเห็นการจัดคะแนนได้โดยสะดวก

คนที่ ๕ มีหน้าที่คอยสับเปลี่ยนช่วยเหลือกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่เมื่อกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงผู้มีหน้าที่วินิจฉัยบัตรลงคะแนนเสียงได้ขาน “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” ให้ผู้มีหน้าที่จัดคะแนนลงในแบบจัดคะแนนเสียงจัดคะแนนพร้อมกันขีดหนึ่งต่อหนึ่งคะแนน กรณีที่ผู้มีหน้าที่วินิจฉัยบัตรลงคะแนนเสียงได้ขานว่า “บัตรเสีย” ให้จัดคะแนนในแบบจัดคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๑) เช่นเดียวกัน

ให้ผู้มีหน้าที่กรอกคะแนนจัดคะแนนหนึ่งขีดตรงช่องกรอกคะแนนของผู้ถูกถอดถอนนั้นสำหรับการจัดคะแนนให้ใช้วิธีขีดหนึ่งต่อหนึ่งคะแนน แต่เมื่อถึงขีดที่ ๕ ให้ขีดขวางทับเส้น ๔ ขีดแรก ดังเช่นรูป //// หรือ //// หรือ ### เป็นต้น เพื่อสะดวกแก่การนับคะแนนเสียงและให้ทำเช่นนี้เรื่อยไปทุก ๕ ขีด

แบบจัดคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๑) ซึ่งได้ใช้จัดคะแนนเสียงถูกต้องแล้ว ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแผ่น

ข้อ ๒ เมื่อหยิบบัตรลงคะแนนเสียงออกจากหีบบัตรลงคะแนนเสียงหมดแล้ว ให้แสดงหีบบัตรลงคะแนนเสียงว่าไม่มีบัตรลงคะแนนเสียงเหลืออยู่ในหีบบัตรนั้น ให้บุคคลที่อยู่ในบริเวณที่ลงคะแนนเสียงเห็นได้โดยสะดวกและชัดเจน

ข้อ ๓๐ เมื่อเสร็จสิ้นการจัดคะแนนเสียงแล้ว ให้กรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงจัดการรวมคะแนนและตรวจสอบคะแนนในแบบจัดคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๑) ให้ถูกต้อง

หากตรวจสอบผลการรวมคะแนนเสียงแล้วไม่ถูกต้อง หรือจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงที่ใช้ลงคะแนนไม่ตรงกับจำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรลงคะแนนเสียง หรือจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงทั้งหมดที่มีไม่ตรงกับจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงที่ได้รับมาให้ตรวจสอบใหม่ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และหากตรวจสอบแล้วยังไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับจำนวนผู้มาแสดงตนหรือรับบัตรลงคะแนนเสียง ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงนับคะแนนเสียงใหม่ ถ้านับคะแนนเสียงใหม่แล้วยังไม่ถูกต้องให้รายงานหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นทันที เพื่อวินิจฉัยและรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อพิจารณาว่าจะสมควรรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้มีการลงคะแนนเสียงใหม่หรือนับคะแนนใหม่ในที่ลงคะแนนเสียงนั้นหรือไม่

เมื่อคณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงรวมผลการนับคะแนนเสียง ณ ที่ลงคะแนนเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้ประกาศผลการนับคะแนนเสียงตามแบบ (ถ.ถ. ๑๒) และปิดประกาศไว้ให้

ประชาชนทราบ ณ ที่ลงคะแนนเสียง แล้วรายงานให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อรวบรวมผลการนับคะแนนเสียงของทุกหน่วยลงคะแนนเสียง

ข้อ ๓๑ นอกจากบัตรลงคะแนนเสียงที่ถือว่าเป็นบัตรเสียตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้วบัตรลงคะแนนเสียงต่อไปนี้เป็นบัตรเสียด้วย

- (๑) บัตรที่มีใช้บัตรซึ่งกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงมอบให้
- (๒) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนเสียงนอกช่องทำเครื่องหมาย
- (๓) บัตรที่ทำเครื่องหมายอื่นนอกจากเครื่องหมายกากบาท
- (๔) บัตรที่มีเครื่องสักรีด หรือข้อความอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๕

ข้อ ๓๒ เมื่อการนับคะแนนเสียงสิ้นสุดลงแล้ว คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงต้องเก็บเอกสารและสิ่งของต่างๆ ใส่ในหีบลงคะแนนเสียง คือ

(๑) บัตรลงคะแนนเสียงที่นับเป็นคะแนนแล้ว และบัตรเสีย โดยแยกแต่ละประเภทบรรจุในถุงวัสดุใส

(๒) แบบขีดคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๑) ที่ได้ใช้ในการกรอกคะแนนทั้งหมด

(๓) รายงานผลการนับคะแนนเสียงและประกาศผลการนับคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๒) จำนวนหนึ่งชุด

เมื่อได้บรรจุสิ่งของตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงปิดหีบบัตรลงคะแนนเสียงพร้อมทั้งใส่กุญแจหรืออุปกรณ์อื่นแทนกุญแจและให้มีการประจำครั้งทับกุญแจหรืออุปกรณ์อื่นและปิดช่องใส่บัตรลงคะแนนเสียงของหีบบัตรลงคะแนนเสียงด้วยป้ายสำหรับปิดช่องใส่บัตรลงคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๘) เสร็จแล้วให้มัดหีบบัตรลงคะแนนเสียงด้วยเชือกไว้ด้านข้างหีบบัตรลงคะแนนเสียงและประจำครั้งทับปมเชือกหรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดที่สามารถป้องกันมิให้เปิดหีบบัตรลงคะแนนเสียงได้

ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงรายงานผลการนับคะแนนเสียงและประกาศผลการนับคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๒) ให้ประชาชนทราบไว้ ณ ที่ลงคะแนนเสียงหนึ่งชุด

ข้อ ๓๓ เมื่อคณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงได้ดำเนินการปิดหีบบัตรลงคะแนนเสียงตามข้อ ๓๒ แล้วให้นำสิ่งต่อไปนี้เป็นหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณีทันที คือ

(๑) บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๕) ชุดที่ให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงใช้ลงคะแนน

(๒) รายงานการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๙) จำนวนหนึ่งชุด

(๓) ประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงเมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนเสียงแล้ว (ถ.ถ. ๑๐) จำนวนหนึ่งชุด

(๔) รายงานผลการนับคะแนนเสียงและประกาศผลการนับคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๒) จำนวนสองชุด

(๕) หีบบัตรลงคะแนนเสียงพร้อมด้วยลูกกุญแจหรืออุปกรณ์อื่นแทนกุญแจบัตรลงคะแนนเสียงที่เหลือทั้งหมด กุหลาบลงคะแนนทั้งหมด สิ่งของอื่นๆ เช่น ธงชาติ ป้าย และอุปกรณ์เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงต่างๆ เป็นต้น

เมื่อหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณี ได้ทำการตรวจเอกสารที่คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงนำส่งตามวรรคหนึ่ง หากถูกต้องครบถ้วนให้จัดส่งเอกสารตาม (๑) (๒) (๓) (๔) ไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยเร็ว

ข้อ ๓๔ ในการดำเนินการตามข้อ ๓๓ ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงจัดทำรายงานการนำส่งหีบบัตรลงคะแนนเสียงจำนวนสองชุด เพื่อให้ผู้มอบและผู้รับมอบเก็บรักษาไว้คนละหนึ่งชุด

กรณีที่มีการกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงผู้ใดไม่อาจร่วมเดินทางไปส่งหีบบัตรลงคะแนนเสียงได้ให้จัดแจ้งเหตุผลไว้ในรายงานการนำส่งหีบบัตร

ข้อ ๓๕ ในการนำหีบบัตรและอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงส่งหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี ให้มีกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงนั้นอย่างน้อยสามคนร่วมเดินทางไปด้วย

ส่วนที่ ๑๒

การประกาศผลการลงคะแนนเสียง

ข้อ ๓๖ เมื่อหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี ได้รับรายงานผลการนับคะแนนเสียงและประกาศผลการนับคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๒) ตามข้อ ๓๓ แล้วให้ทำการรวมคะแนนของทุกหน่วยลงคะแนนเสียงแล้วจัดทำประกาศผลการรวมคะแนนเสียง จำนวนบัตรลงคะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมด จำนวนบัตรลงคะแนนเสียงที่ใช้และจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงที่เหลือจากการลงคะแนนเสียงตามแบบ ถ.ถ. ๑๓ โดยให้จัดทำขึ้นจำนวนสี่ชุด แล้วดำเนินการดังนี้

ชุดที่ ๑ ปิดไว้ ณ ที่ทำการองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นหรือที่ว่าการอำเภอ

ชุดที่ ๒ มอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

ชุดที่ ๓ มอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี

ชุดที่ ๔ เก็บรักษาไว้

พร้อมทั้งจัดทำประกาศผลการลงคะแนนเสียงตามแบบ ถ.ถ. ๑๔ จำนวนสามชุด ส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหนึ่งชุด ส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหนึ่งชุดและเก็บรักษาไว้หนึ่งชุด

ข้อ ๓๗ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้รับรายงานผลการนับคะแนนเสียงและประกาศผลการนับคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๒) และประกาศผลการรวมคะแนนเสียง (ถ.ถ. ๑๓) จากหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอแล้ว และเมื่อไม่ปรากฏเหตุผลที่จะต้องประกาศให้มีการลงคะแนนเสียงใหม่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดรายงานผลการลงคะแนนเสียงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการประกาศผลการลงคะแนนเสียงตามแบบ ถ.ถ. ๑๔ ดังนี้

(๑) ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงได้ลงคะแนนเสียง “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” กับการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละรายด้วยคะแนนเท่าใด

(๒) จำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงที่ใช้สิทธิลงคะแนนเสียง และจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรณีตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดดำเนินการประกาศผลการลงคะแนนเสียงแทนได้ เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งเสร็จแล้วให้แจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี และรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว

ส่วนที่ ๑๓

การเปลี่ยนที่ลงคะแนนเสียงใหม่ การงดการลงคะแนนเสียง และการลงคะแนนเสียงใหม่

ข้อ ๓๘ ก่อนวันลงคะแนนเสียง ถ้าการลงคะแนนเสียงในหน่วยลงคะแนนเสียงใดไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุสุดวิสัยอย่างอื่นให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียง ประกาศกำหนดที่ลงคะแนนเสียงใหม่ให้ผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงสามารถไปลงคะแนนได้โดยสะดวกตามแบบ ถ.ถ. ๑ โดยเร็ว และปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร แต่ถ้าไม่อาจกำหนดที่ลงคะแนนเสียงใหม่ได้ ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงประกาศงดการลงคะแนนในหน่วยลงคะแนนเสียงนั้นตามแบบ ถ.ถ. ๑๕ และปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหาร

ส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร แล้วรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว

ข้อ ๓๕ กรณีเกิดเหตุตามข้อ ๓๔ เกิดขึ้นในวันลงคะแนนเสียง ให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงประกาศงดการลงคะแนนในหน่วยลงคะแนนเสียงนั้นตามแบบ ก.ถ. ๑๕ และปิดประกาศไว้ในบริเวณใกล้ที่ลงคะแนนเสียงแล้วรายงานหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอเพื่อรายงานตามลำดับเช่นเดียวกับข้อ ๓๔

ข้อ ๔๐ เมื่อหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอได้รับรายงานการงดการลงคะแนนของหน่วยลงคะแนนเสียงแล้ว ให้ประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียงใหม่สำหรับหน่วยลงคะแนนเสียงหรือที่ลงคะแนนเสียงตามแบบ ก.ถ. ๑๖ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบว่าเหตุที่ทำให้ไม่อาจลงคะแนนเสียงได้นั้นสงบลงแล้ว และต้องประกาศก่อนวันลงคะแนนเสียงใหม่เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร ข้อ ๔๑ กรณีที่มีการประกาศงดการลงคะแนนในหน่วยลงคะแนนเสียงหรือที่ลงคะแนนเสียงใดตามข้อ ๓๕ และอยู่ในระหว่างการลงคะแนน ให้ระงับการจ่ายบัตรลงคะแนนเสียงและให้คณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงนำบัตรลงคะแนนเสียงที่เหลือมาทำเครื่องหมายตามวิธีการในข้อ ๒๖ พรรคสาม แล้วนำหีบบัตรลงคะแนนเสียงส่งให้กับหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอทันทีพร้อมรายงานการส่งหีบบัตรและบันทึกเหตุของการงดลงคะแนนเสียงไว้ในรายงานการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง (ก.ถ. ๗)

ส่วนที่ ๑๔

การเก็บรักษาบัตรลงคะแนนเสียงและการทำลายบัตรลงคะแนนเสียง

ข้อ ๔๒ ให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี เก็บรักษาหีบบัตรลงคะแนนเสียง เอกสารที่อยู่ในหีบบัตรลงคะแนนเสียง และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงไว้ในที่ปลอดภัยห้ามมิให้ผู้ใดเปิดหีบบัตรลงคะแนนเสียง กรณีที่มีความจำเป็นต้องเปิดหีบบัตรลงคะแนนเสียงตามวรรคหนึ่งให้ขออนุมัติจากกรรมการการเลือกตั้งก่อน

ข้อ ๔๓ การทำลายบัตรลงคะแนนเสียงที่เก็บอยู่ในหีบบัตรลงคะแนนเสียงและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องจะทำได้เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้านการลงคะแนนเสียงตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการทำลายบัตรลงคะแนนเสียง กรณีที่มีการคัดค้านการลงคะแนนเสียงในเขตลงคะแนนเสียงใด ให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอเก็บรักษาบัตรลงคะแนนเสียงที่เก็บอยู่ในหีบบัตรลงคะแนนเสียงและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไว้จนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะมีคำสั่ง

ส่วนที่ ๑๕

แบบพิมพ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียง

ข้อ ๔๔ ตัวอย่างและแบบพิมพ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียง มีดังนี้

(๑) ตัวอย่าง

๑. บัตรลงคะแนนเสียง

๒. หีบบัตรลงคะแนนเสียง

(๒) แบบพิมพ์

- ถ.ถ. ๑ ประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๒ ประกาศกำหนดหน่วยลงคะแนนเสียงและที่ลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๓ ประกาศเปลี่ยนแปลงหน่วยลงคะแนนเสียงและที่ลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๔ คำสั่งแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการลงคะแนนเสียงประจำที่ลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๕ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๖ แบบคำร้องขอเพิ่มชื่อ/ถอนชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๗ รายงานการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๘ ป้ายสำหรับปิดช่องใส่บัตรลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๙ ประกาศจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงก่อนการลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๑๐ ประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงเมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๑๑ แบบขีดคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๑๒ รายงานผลการนับคะแนนเสียงและประกาศผลการนับคะแนนเสียงของคณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียง
- ถ.ถ. ๑๓ ประกาศผลการรวมคะแนนเสียงของหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอ
- ถ.ถ. ๑๔ ประกาศผลการลงคะแนนเสียงของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
- ถ.ถ. ๑๕ ประกาศงดการลงคะแนนเสียง

ถ.ถ. ๑๖ ประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียงใหม่

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๖

พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

[เอกสารแนบท้าย]

๑. แบบหีบบัตรลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
(แบบที่ ๑)
๒. แบบหีบบัตรลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
(แบบที่ ๒)
๓. ตัวอย่างบัตรลงคะแนนเสียง แบบที่ ๑ สำหรับการลงคะแนนเสียงถอดถอนคนเดียว
๔. ตัวอย่างบัตรลงคะแนนเสียง แบบที่ ๒ สำหรับการลงคะแนนเสียงถอดถอนเกิน
หนึ่งคน
๕. ตัวอย่างบัตรลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
ด้านนอกของบัตรเมื่อพับแล้ว
๖. แบบ ถ.ถ. ๑ ประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียง
๗. แบบ ถ.ถ. ๒ ประกาศกำหนดหน่วยลงคะแนนเสียงและที่ลงคะแนนเสียง
๘. แบบ ถ.ถ. ๓ ประกาศเปลี่ยนแปลงหน่วยลงคะแนนเสียงและที่ลงคะแนนเสียง
๙. แบบ ถ.ถ. ๔ คำสั่งแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการลงคะแนนเสียงประจำที่
ลงคะแนนเสียง
๑๐. แบบ ถ.ถ. ๕ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง
๑๑. แบบ ถ.ถ. ๖ แบบคำร้องขอเพิ่มชื่อ/ถอนชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง
๑๒. แบบ ถ.ถ. ๗ รายงานการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง
๑๓. แบบ ถ.ถ. ๘ ป้ายสำหรับปิดช่องใส่บัตรลงคะแนนเสียง
๑๔. แบบ ถ.ถ. ๙ ประกาศจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงก่อนการลงคะแนนเสียง
๑๕. แบบ ถ.ถ. ๑๐ ประกาศรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรลงคะแนนเสียงเมื่อเสร็จสิ้น
การลงคะแนนเสียง
๑๖. แบบ ถ.ถ. ๑๑ แบบขีดคะแนนเสียง
๑๗. แบบ ถ.ถ. ๑๒ รายงานผลการนับคะแนนเสียงและประกาศผลการนับคะแนน
เสียงของคณะกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียง
๑๘. แบบ ถ.ถ. ๑๓ ประกาศผลการรวมคะแนนเสียงของหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่น
หรือนายอำเภอ
๑๙. แบบ ถ.ถ. ๑๔ ประกาศผลการลงคะแนนเสียงของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัด

๒๐. แบบ ถ.ถ. ๑๕ ประกาศงดการลงคะแนนเสียง

๒๑. แบบ ถ.ถ. ๑๖ ประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียงใหม่

อมรรัตน์/ปรับปรุง

๙ ตุลาคม ๒๕๔๙

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐/ตอนที่ ๖ ก/หน้า ๒๖/๑๗ มกราคม ๒๕๔๖